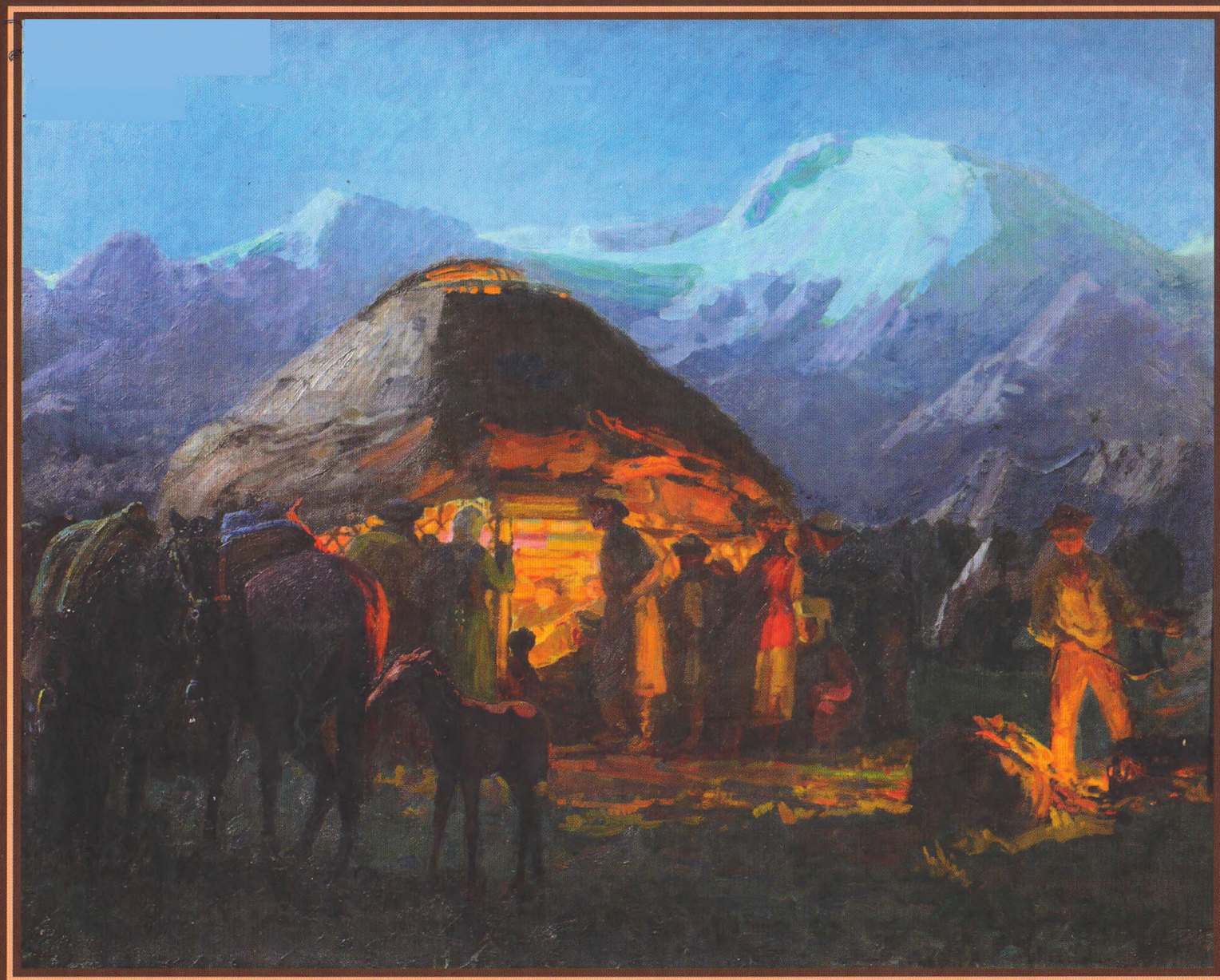
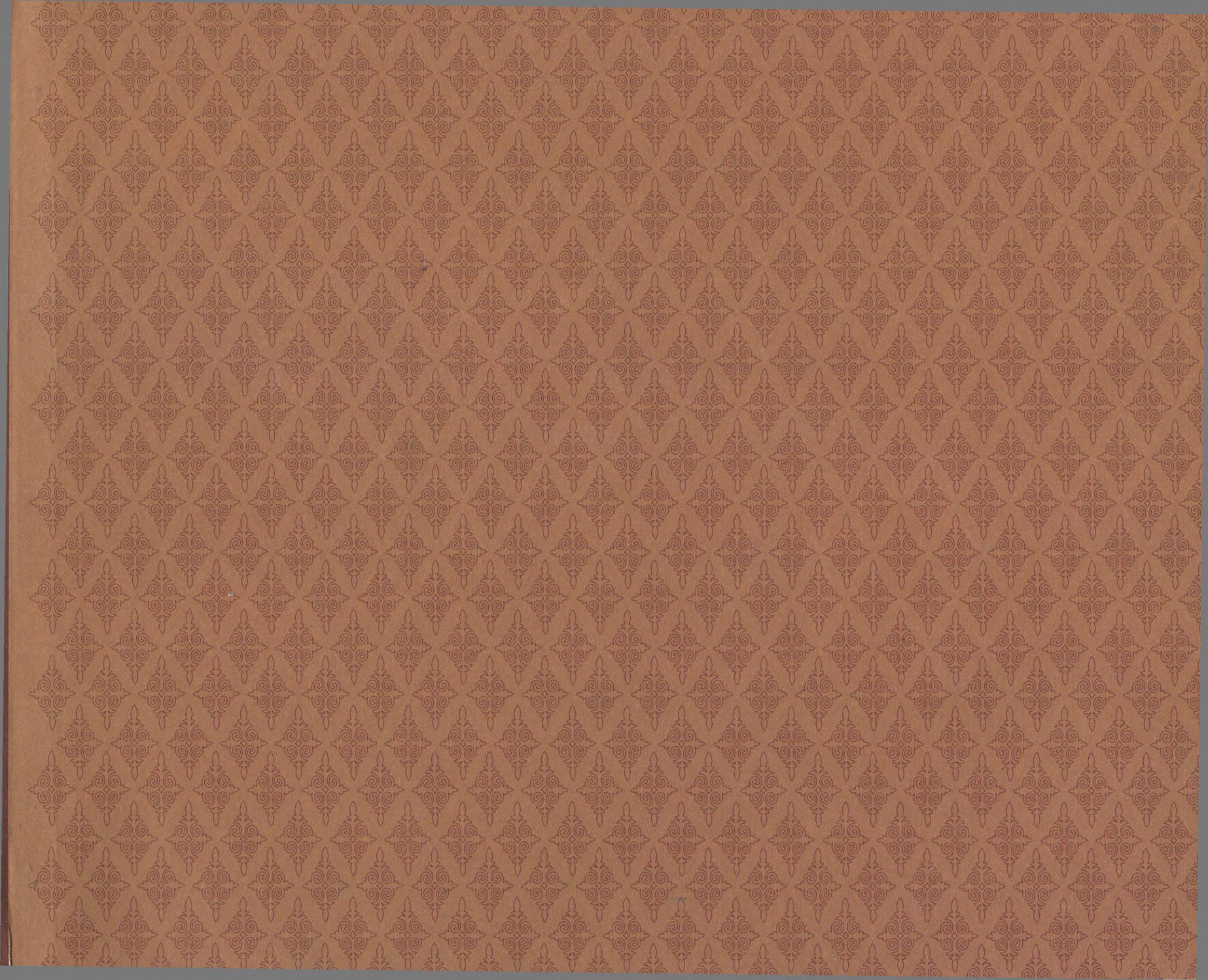

Кыргызстандын көркөм өнөрүндөгү 1916-жылдагы окуялардын 100 жылдыгы
100-летие событий 1916 года в изобразительном искусстве Кыргызстана
100th anniversary of the events in 1916 in the fine arts of Kyrgyzstan

Кыргыз Республикасынын
Маданият, маалымат жана туризм министрлиги

Гапар Айтиев атындагы
КЫРГЫЗ УЛУТТУК КӨРКӨМ ӨНӨР МУЗЕЙИ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН СҮРӨТЧҮЛӨР КООМУ

УДК 73/76
ББК 85.103 (2 Ки)
К 97

Каталог Кыргыз Республикасынын Президенти А. Ш. Атамбаевдин демилгеси жана каржылоосу менен чыгарылды. 1916-жылдагы кайгылуу окуялардын 100 жылдыгына арналат.

«Кыргызстандын көркөм өнөрүндөгү 1916-жылдагы окуялардын 100 жылдыгы». Бишкек, 2016 . 102 б. Сүрөттөр менен.

К 97 ISBN 978-9967-28-225-4

Каталог издан по инициативе и при финансовой поддержке Президента Кыргызской Республики А. Ш. Атамбаева. 100-летию трагических событий 1916 г. посвящается.

«100-летие событий 1916 года в изобразительном искусстве Кыргызстана». Бишкек, 2016 . 102 стр. с иллюстрациями.

The catalogue was published on the initiative and with financial support of the President of the Kyrgyz Republic A. Sh. Atambayev. Dedicated to the 100th anniversary of tragic events of 1916.

“100th anniversary of the events of 1916 in the fine arts of Kyrgyzstan”. Bishkek, 2016, 102 pages with illustrations.

Каталог Г. Айтиев атындагы Кыргыз улуттук көркөм сүрөт искусство музейинин фондундагы “1916-жылдагы көтөрүлүш. Жаңыланууга жол” көргөзмөсүнүн жана Кыргыз Республикасынын Сүрөтчүлөр коомунун “Үркүн” көргөзмөсүнүн тандамал материалдарын камтыйт.

Каталог содержит избранные материалы выставки «Восстание 1916 г. Путь к возрождению» из фондов Кыргызского национального музея изобразительных искусств им. Г. Айтиева и выставки «Уркун» Союза художников Кыргызской Республики.

The catalogue contains selected materials of the “Rebellion of 1916. The way to resurgence” exhibition from the fund of the Kyrgyz National Museum of Fine Arts named after G.Aitiev and the “Urkun” exhibition of the Artists’ Union of the Kyrgyz Republic.

Мукабада: К. Аманкожоев. Акындын ыры.
1964. Х., м.

© Г.Айтиев атындагы КУКСИМ.

© Кыргыз Республикасынын Маданият,
маалымат жана туризм министрлиги

На обложке: К. Аманкожоев. Песня акына.
1964. Х., м.

© КНМИИ им. Г. Айтиева.

© Министерство культуры, информации и
туризма Кыргызской Республики

On the cover: K. Amankozhoviev. Song of akyn.
1964. Oil on canvas.

© KNMFA n.a. G.Aitiev

© Ministry of Culture, Information and
Tourism of the Kyrgyz Republic

К 4903010000-16

ISBN 978-9967-28-225-4

УДК 73/76

ББК 85.103 (2Ки)

**Кыргызстандын көркөм өнөрүндөгү
1916-жылдагы окуялардын 100 жылдыгы**

**100-летие событий 1916 года
в изобразительном искусстве Кыргызстана**

**100th anniversary of the events in 1916
in the fine arts of Kyrgyzstan**

Кыргызстандын көркөм өнөрүндөгү 1916-жылдагы окуялардын 100 жылдыгы

2015-жылы 27-майда Кыргыз Республикасынын Президенти Алмазбек Атамбаев «1916-жылдагы кайгылуу окуялардын 100 жылдыгына карата» Жарлыгына кол койду. Жарлыкта ал жылдардагы окуялар Кыргызстандын тарыхында өзгөчө орунду ээлеш керек деп айтылган. Бул кайгылуу окуялардын курмандыктарынын жаркын элесине таазим кылып туруу - Кыргызстан элинин ыйык милдети деп өзгөчө белгилеген.

2016-жылы 26-майда Гапар Айтиев атындагы Кыргыз улуттук көркөм сүрөт музейинде «1916-жылдагы көтөрүлүш. Жаңыланууга жол» көргөзмөсү ачылды. Көргөзмө үч бөлүмдөн турду.

100-летие событий 1916 года в изобразительном искусстве Кыргызстана

27 мая 2015 года Президент Кыргызской Республики Алмазбек Атамбаев подписал Указ «О 100-летию трагических событий 1916 года». В Указе отмечено, что события тех лет должны занимать особое место в истории Кыргызстана. Особо отмечено, что почитание памяти жертв трагедии – это священный долг народа Кыргызстана.

26 мая 2016 года в Кыргызском национальном музее изобразительных искусств имени Гапара Айтиева открылась выставка «Восстание 1916 года. Путь к возрождению». Выставка состояла из трех разделов.

100th anniversary of the events of 1916 in the fine arts of Kyrgyzstan

On May 27, 2015, the President of the Kyrgyz Republic, Almazbek Atambayev, signed the Decree «On the 100th anniversary of the tragic events in 1916». The Decree stated that the events of those years must hold a special place in the history of Kyrgyzstan. It was emphasized that the veneration of tragedy of the victims is a sacred duty of the people of Kyrgyzstan.

On May 26, 2016 the exhibition «Rebellion of 1916. The way to resurgence» was opened at the Kyrgyz National Museum of Fine Arts named after Gapar Aitiev. The exhibition consisted of three sections.

1-БӨЛҮМ

1936-ЖЫЛДЫН ЭКСПОЗИЦИЯСЫНДА 1916-ЖЫЛДАГЫ ОКУЯЛАРДЫ ЧАГЫЛДЫРУУ

Көргөзмөнүн биринчи бөлүгү – тарыхый бөлүм, бул 1916-жылдагы көтөрүлүштүн 20 жылдыгына арналган Кыргызстандын сүрөтчүлөр союзунун көргөзмөсүнөн алынган эмгектер.

Бул көргөзмөнү өткөрүү туурасындагы чечим 1935-жылы 10-февралда БКП (б) Кыргыз Областтык Комитетинин токтому менен кабыл алынган. Көргөзмө 1936-жылы 25-августта ачылган жана үч бөлүмдөн турган: “Колониалдык мезгилдеги эски Кыргызстан”, “Көтөрүлүш жана анын талкаланышы”, жана “Жаңы Социалисттик Кыргызстан”. Экспозицияны калыбына келтирүүдө 15 сүрөтчү катышты, 85 эмгек коюлду.

1987-жылы басылып чыккан “Кыргызстандын көркөм сүрөт искусствосу” монографиясында көргөзмө зор ийгиликке ээ болгондугу белгиленген: “Көргөзмөгө күн сайын 1000-1500 адам келип турду. Анда

РАЗДЕЛ 1

ОТРАЖЕНИЕ СОБЫТИЙ 1916 ГОДА В ЭКСПОЗИЦИИ 1936 ГОДА

Первый раздел выставки – исторический, это работы с выставки Союза художников Кыргызстана, посвященной 20-летию восстания 1916 года.

Решение о проведении этой выставки было принято Постановлением Киргизского областного комитета ВКП(б) от 10 февраля 1935 года. Выставка открылась 25 августа 1936 года и состояла из трех разделов «Старая Киргизия колониального прошлого», «Восстание и его разгром» и «Новая социалистическая Киргизия». В формировании экспозиции приняли участие произведения 15 художников, выставлено 85 работ.

В монографии «Изобразительное искусство Кыргызстана», изданной в 1987 году, отмечено, что выставка имела большой успех: «Выставку ежедневно посещало не менее 1000-1500 человек. На ней были представлены такие значительные полотна,

SECTION-1

REPRESENTATION OF THE EVENTS OF 1916 IN THE EXPOSITION OF 1936

The first section of the exhibition is historical; these are the works from the exhibition of the Artists' Union of Kyrgyzstan devoted to the 20th anniversary of revolt of 1916.

The decision to hold the exhibition was made by the Decree of the Kyrgyz Regional Committee of All-Union Communist Party (b) dated from 10th of February 1935.

The exhibition was opened on the 25th of August, 1936 and consisted of three sections “Old Kirgizia of colonial past”, “Revolt and its defeat” and “New socialist Kirgizia”. The formation of the exposition was participated by and “Escape to China” by Chuikov, 15 artists, 85 works were exhibited.

In the monograph “Fine art of Kyrgyzstan” published in 1987, it was noted that the exhibition was a great success: “The exhibition daily was visited by 1000-1500 persons.

көргөзмөнүн көркөм борбору болуп калган С. Чуйковдун “1916-жылдагы кыргыз көтөрүлүшү” жана “Кытайга качуу”, В. Образцовдун “Кутум” жана “Кытайга бара жаткан жолдо” сыяктуу маанилүү сүрөттөр коюлду.

Көргөзмө 1936 - жылы ачылган жана андан кийин 1956 жана 1976-жылдары кайрадан жаңыртылган. Акыркы 40 жылда сүрөттөр реставрациялык иштерди жүргүзүү зарылдыгынан улам музейдин запастык бөлүгүндө сакталып турган.

2016-жыл Маданият жана тарых жылы деп жарыяланып, Президент Алмазбек Атамбаев тарабынан 1936-жылдагы экспозициядан 16 сүрөттү реставрациялоого зарыл болгон каражат бөлүнүп берилди. Музейдин тарыхында бул - музей фондунда сакталып турган сүрөттөрдү реставрациялоого каражат бөлүнгөн биринчи учур. Бул чыгаан сүрөтчүлөр С. А. Чуйковдун, В. В. Образцовдун, Л. Ф. Дейманттын, А. И. Игнатьевдин, А. А. Васильев-Есиндин жана башка көптөгөн сүрөтчүлөрдүн эмгектери. Сүрөттөрдү реставрациялоону жогорку категориядагы сүрөтчү-реставратор Таалайбек Усубалиев жүргүздү. 2016-жылы 26-майда “1916-жылдагы көтөрүлүш. Жаңыланууга жол” көргөзмөсүнүн расмий ачылышы болду.

как «Киргизское восстание 1916 года» и «Бегство в Китай» С. Чуйкова, «Заговор» и «На пути в Китай» В. Образцова, ставшие художественным центром выставки».

Выставка открылась в 1936 году и потом экспонировалась в 1956 и 1976 годах. Последние 40 лет картины оставались в запасниках музея в связи с необходимостью проведения реставрационных работ.

В 2016 году, объявленном Годом истории и культуры, Президент Кыргызской Республики Алмазбек Атамбаев выделил необходимые финансовые средства на реставрацию 16 картин из экспозиции 1936 года. В истории музея это первый случай, когда средства выделяются на реставрацию содержимого музейного фонда. Это работы выдающихся художников С. А. Чуйкова, В. В. Образцова, Л. Ф. Дейманта, А. И. Игнатьева, А. А. Васильева-Есина и многих других. Реставрацию картин провел заслуженный деятель культуры Кыргызской Республики, художник-реставратор высшей категории Таалайбек Усубалиев. 26 мая 2016 года прошло официальное открытие выставки «Восстание 1916 года. Путь к возрождению».

Such remarkable canvases as “Kyrgyz revolt of 1916” and “Escape to China” by S. Chuikov, “Conspiracy” and “On the way to China” by V. Obratsov which became an artistic center of the exhibition were presented there.

The exhibition was opened in 1936 and then it was exhibited in 1956 and 1976. The paintings were in museum storage for the last 40 years due to restoration needs.

In the year of 2016, which was announced as the year of history and culture, the President of the Kyrgyz Republic, Almazbek Atambaev allocated necessary funds for restoration of 16 paintings from the exposition of 1936. It is the first case in the history of museum of allocation of funds for restoration of the content of the museum fund. It comprises the works of remarkable artists such as – S. A. Chuikov, V. V. Obratsov, L. F. Deimant, A. I. Ignatieva, A. A. Vasiliev – Esin and many others. The restoration of paintings was conducted by the Honored Worker of Culture of the Kyrgyz Republic, restoration artist of highest category, Taalaibek Usubaliyev. The exhibition “Rebellion of 1916. The way to resurgence” was officially opened on 26 May, 2016.

Г. Айтиев. Байга жалчылыкта. 1936. Х., м.

Г. Айтиев. В батраках у бая. 1936. Х., м.

G. Aitiev. Rich over a farmhand. 1936. Oil on canvas.

С. Чуйков. Колониалдык өткөн кез. 1936. Х., м.

С. Чуйков. Колониальное прошлое. 1936. Х., м.

S. Chuikov. Colonial past. 1936. Oil on canvas.

С. Чуйков. Колониалдык өткөн кезден. 1934. Х., м.
С. Чуйков. Из колониального прошлого. 1934. Х., м.
S. Chuikov. From the colonial past. 1934. Oil on canvas.

С. Чуйков. Тоодо. 1927. Х., м.

С. Чуйков. В горах. 1927. Х., м.

S. Chuykov. In the mountains. 1927. Oil on canvas.

С. Чуйков. Кедейлердин айылы. 1933. Х., м.

С. Чуйков. Бедняцкий аил. 1933. Х., м.

S. Chuikov. Village of the poor. 1933. Oil on canvas.

А. Игнатъев. Курал куюу. 1934. Х., м.

А. Игнатъев. Куют оружие. 1934. Х., м.

A. Ignatiev. Weapon forging. 1934. Oil on canvas.

Л. Деймант. 1916-жылдагы көтөрүлүшкө даярдануу. 1939. Х., м.

Л. Деймант. Подготовка к восстанию 1916-го. 1939. Х., м.

L. Deimant. Preparation for the revolt in 1916. 1936. Oil on canvas.

С. Чуйков. 1916-ж. кыргыз көтөрүлүшү. 1934 - 1936. Х., м.

С. Чуйков. Киргизское восстание против царизма в 1916 г. 1934 - 1936. Х., м.

S. Chuikov. Kyrgyz rebellion 1916. 1934 - 1936. Oil on canvas.

А. Васильев-Есин. Түрмөнүн короосунда. 1936. Х., м.

А. Васильев-Есин. На тюремном дворе. 1936. Х., м.

A. Vasiliev-Esin. In the prison yard. 1936. Oil on canvas.

А. Васильев-Есин. Козголоңчулардын тоодогу чогулушу. 1936. Х., м.

А. Васильев-Есин. Собрание повстанцев в горах. 1936. Х., м.

A. Vasiliev-Esin. Rebels' meeting in the mountains. 1936. Oil on canvas.

В. Образцов. Партизандар. 1931. К., ф., м.

В. Образцов. Партизаны. 1931. К., ф., м.

V. Obraztsov. Partisans. 1931. Oil on cardboard.

В. Образцов. Кутум. 1931. Х., м.

В. Образцов. Заговор. 1931. Х., м.

V. Obraztsov. Conspiracy. 1931. Oil on canvas.

В. Образцов. Козголоцчу. 1934. Х., м.

В. Образцов. Повстанец. 1934. Х., м.

Obroztsov V. Rebel. 1934. Oil on canvas.

В. Образцов. Көтөрүлүштөн кийин. 1933. Х., м.

В. Образцов. После восстания. 1933. Х., м.

V. Obraztsov. After the revolt. 1933. Oil on canvas.

В. Образцов. Кытайга бара жаткан жолдо. 1933. К., м.

В. Образцов. На пути в Китай. 1933. К., м.

V. Obraztsov. On the way to China. 1933. Oil on cardboard.

М. Рындин. Кытайга барчу төгө жолдо. 1936. Х., м.

М. Рындин. На тропе в Китай. 1936. Х., м.

M. Ryndin. On the path to China. 1936. Oil on cardboard.

С. Чуйков. Козголоңчулардын Кытайга качышы. 1936. Х., м.

С. Чуйков. Бегство повстанцев в Китай. 1936. Х., м.

S. Chuikov. Rebels' escape to China. 1936. Oil on cardboard.

2-БӨЛҮМ

СОЦРЕАЛИЗМ

1930-1980-ЖЫЛДАР

Көргөзмөнүн жана бул каталогдун экинчи бөлүгү 1930-1980-жылдарда жаралган Кыргызстандагы абдан белгилүү сүрөттөрдөн турат. Гапар Айтиев, Сабырбек Акылбеков, Алтымыш Усубалиев, Сабитжан Бакашев, Сүймөнкул Чокморов жана башка көптөгөн сүрөтчүлөр сыяктуу көркөм өнөрдүн жана скульптуранын реалисттик мектебинин чыгаан устаттарынын эмгектери коюлду.

Бул көргөзмө көрүүчүнүн эс тутумунда, мыкты сүрөтчүлөрдүн эмгектеринде чагылдырылган оптимисттик маанайды, Кыргызстандын көркөм өнөр искусствосунун мыкты үлгүлөрүн жаңыртууга мыкты мүмкүнчүлүк болуп калды.

РАЗДЕЛ 2

СОЦРЕАЛИЗМ.

1930-1980 ГОДЫ

Второй раздел выставки настоящего каталога состоит из наиболее известных картин, созданных в Кыргызстане в период с 1930 по 1980 годы.

Представлены работы выдающихся мастеров реалистической школы живописи и скульптуры, таких как Гапар Айтиев, Сабырбек Акылбеков, Алтымыш Усубалиев, Сабитжан Бакашев, Суйменкул Чокморов, и многих других.

Настоящая выставка стала прекрасной возможностью освежить в памяти зрителя лучшие образцы изобразительного искусства Кыргызстана, оптимистический настрой, выраженный в работе лучших художников.

SECTION-2

SOCIALIST REALISM

1930-1980 YEARS

The second section of the exhibition and this catalogue consists of the most famous paintings created in Kyrgyzstan during the period from 1930s till 1980s. The works of eminent masters of the realistic school of fine arts and sculpture are presented in this section, such as: Gapar Aitiev, Sabyrbek Akylbekov, Altymysh Usubaliev, Sabitzhan Bakashev, Suimenkul Chokmorov and many others.

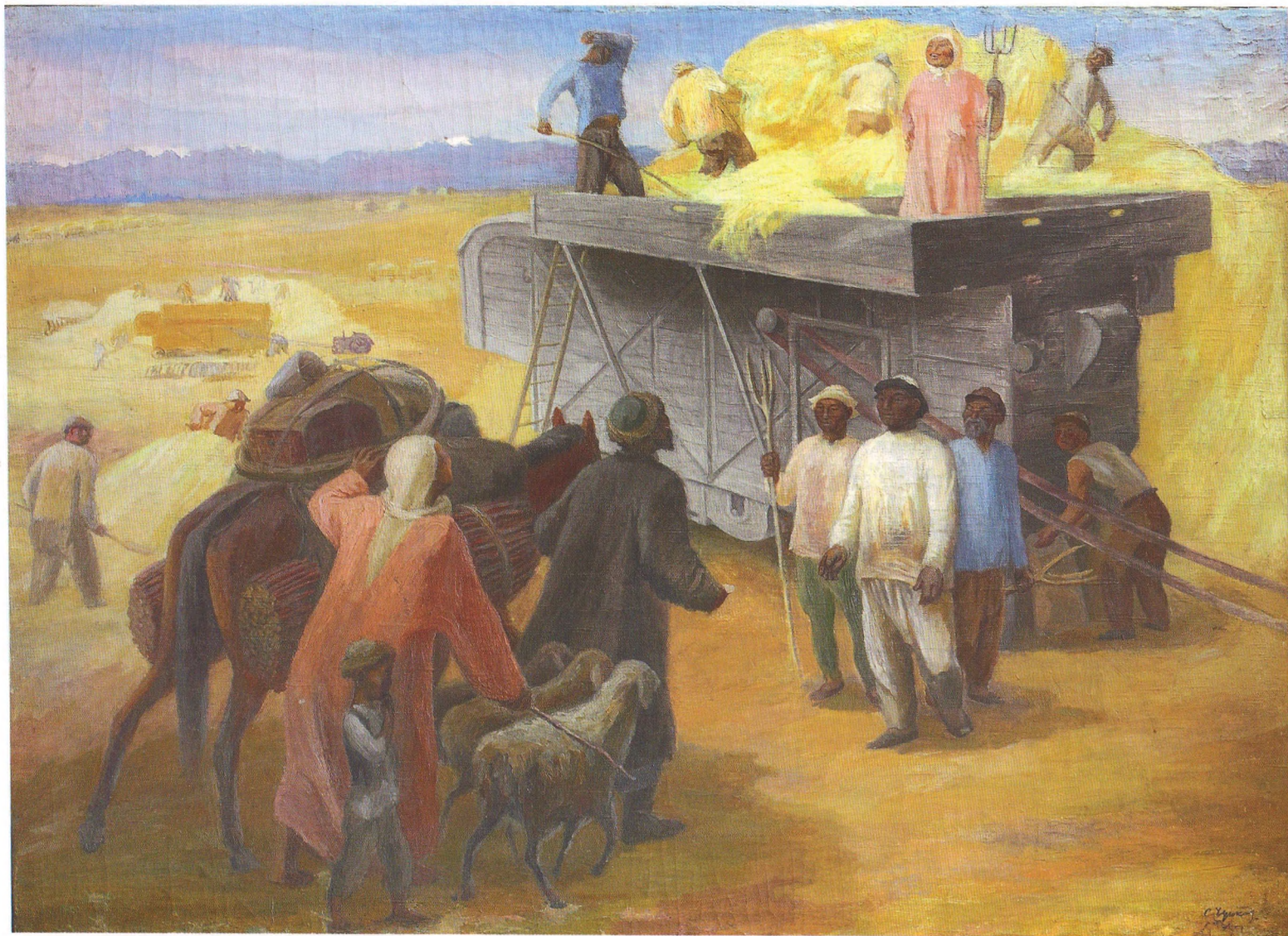
This exhibition has become a great opportunity to refresh the viewers memory about the best samples of the fine arts of Kyrgyzstan, and observe the optimistic mood in the works of the best artists of Kyrgyzstan.

С. Чуйков. Киркавполктун аскери туулган айылында. 1932-1933. Х., м.

С. Чуйков. Отпускник Киркавполка в родном аиле. 1932-1933. Х., м.

S. Chuikov. Vacationer of Kirkav regiment in his home village. 1932-1933. Oil on canvas.

С. Чуйков. Эскиден жаңыга. 1931. Х., м.

С. Чуйков. От старого к новому. 1931. Х., м.

S. Chuykov. From old to new. 1931. Oil on canvas.

С. Акылбеков. Колхоздогу кырман бастыруу. 1936. Х., м.

С. Акылбеков. Молотьба в колхозе. 1936. Х., м.

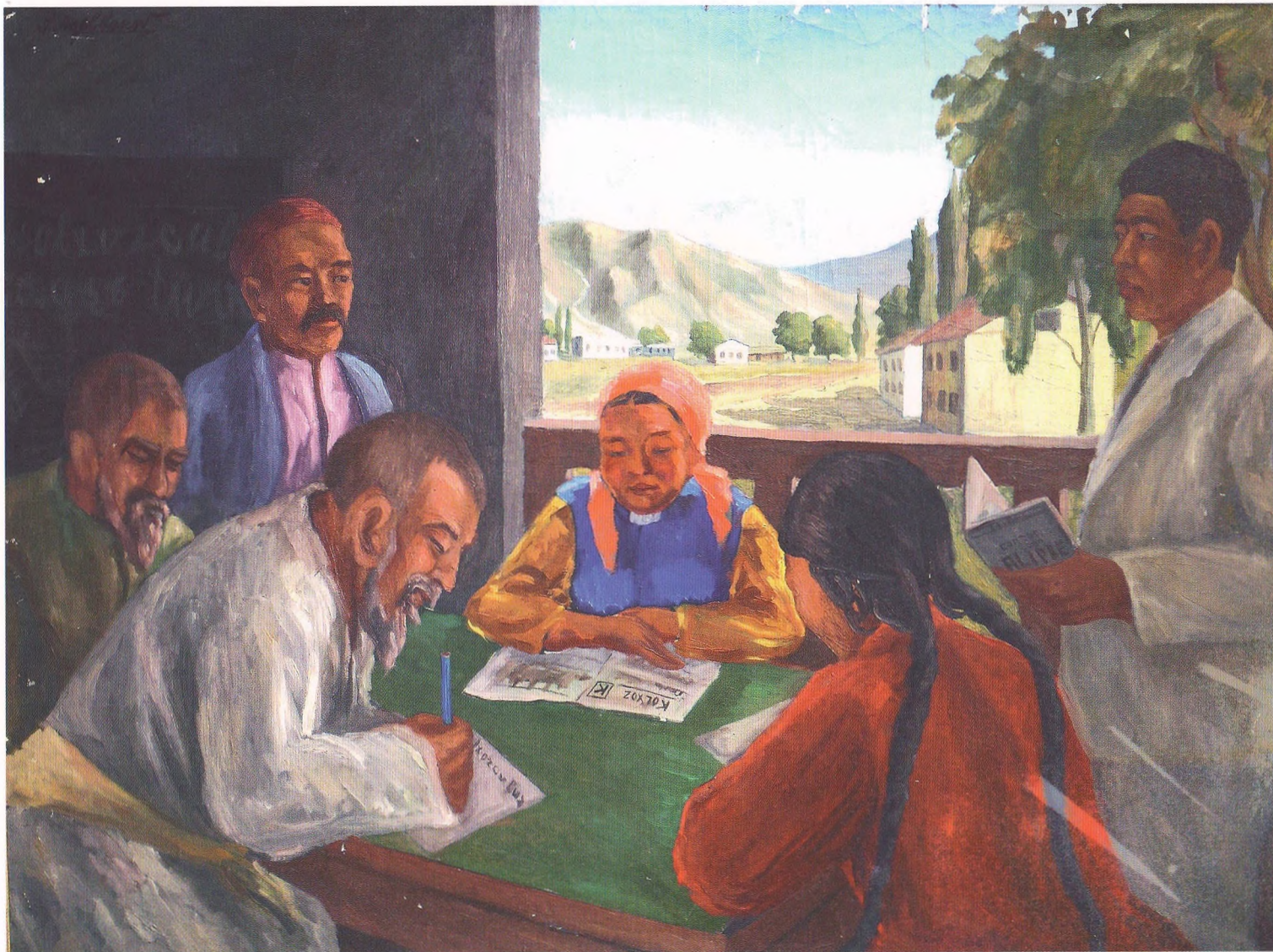
S. Akylbekov. Threshing in kolkhoz. 1936, Oil on canvas.

Г. Айтиеv. Дене тарбиячылар. 1938. X., м.

Г. Айтиеv. Физкультурники. 1938. X., м.

G. Aitiev. Athletes. 1938. Oil on canvas.

С. Акылбеков. Сабатсыздыкты жоюу. 1938. Х., м.
С. Акылбеков. Ликвидация неграмотности. 1938. Х., м.
S. Akylbekov. Eradication of illiteracy. 1938. Oil on canvas.

М. Добросердов. МТС улуттук кадрларын даярдоо. 1931. Х., м.

М. Добросердов. Подготовка национальных кадров МТС. 1931. Х., м.

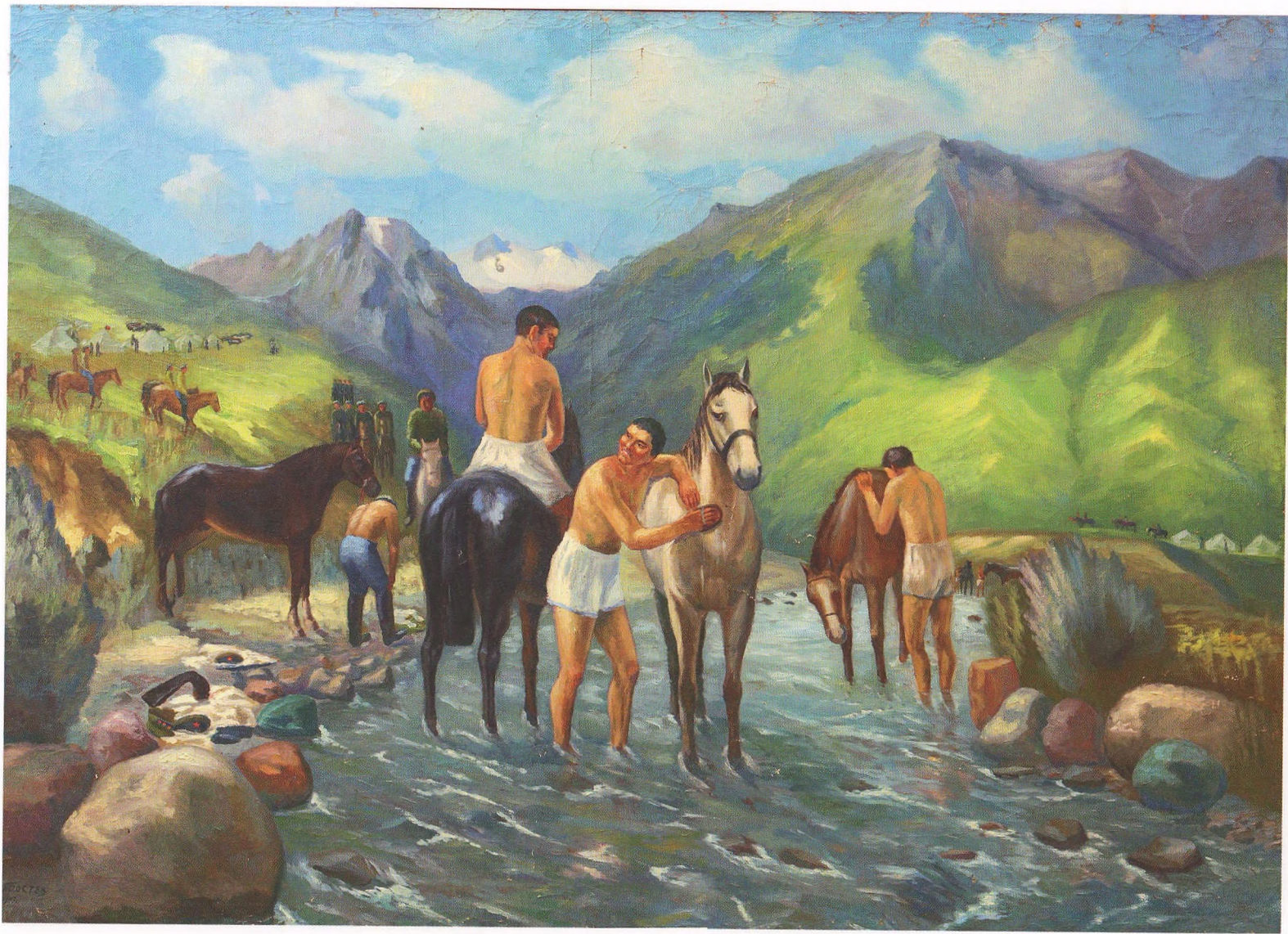
M. Dobroserdov. Training of national MTS employees. 1931. Oil on canvas.

С. Бальзамов. Пахта талаасындагы колхозчулардын эс алуусу. 1936. Х., м.

С. Бальзамов. Отдых колхозников на хлопковом поле, 1936. Х., м.

S. Balzamor. Rest of collective-farmers on cotton field. 1936. Oil on canvas.

А. Простев. Кыргыз кавалерия полку эс алууда. 1937. Х., м.

А. Простев. Киргизский кавалерийский полк на привале. 1937. Х., м.

A. Prostev. Kyrgyz cavalry at rest. 1937. Oil on canvas.

А. Простев. Кыргыз - инженери. 1936. Х., м.

А. Простев. Киргиз - инженер. 1936. Х., м.

A. ProsteV. Kyrgyz - engineer. 1936. Oil on canvas.

Е. Малеина. Кыргызстандагы колхоз балдары. 1935. Х., м.

Е. Малеина. Дети колхозной Киргизии. 1935. Х., м.

E. Maleina. Kolkhoz children of Kyrgyzstan. 1935. Oil on canvas.

Г. Айтиеv. Согуштан кат. 1943. X., м.

Г. Айтиеv. Письмо с фронта. 1943. X., м.

G. Aitiev. Letter from the front. 1943. Oil on canvas.

И. Гальченко. Түшүм жыйноо. 1951. Х., м.

И. Гальченко. Уборка урожая. 1951. Х., м.

I. Galchenko. Harvesting. 1951. Oil on canvas.

Ф. Стукошин. Кырманда. 1949. Х., м.

Ф. Стукошин. На току. 1949. Х., м.

F. Stukoshin. At the barn-floor. 1949. Oil on canvas.

А. Духанин. Колхозго жардам берүү. 1958. Х., м.

А. Духанин. В помощь колхозу. 1958. Х., м.

A. Dukhanin. Helping Kolkhoz. 1958. Oil on canvas.

Г. Айтиев. Жүзүмдүктө. 1957. Х., м.
Г. Айтиев. На винограднике. 1957. Х., м.
G. Aitiev. In vineyard. 1957. Oil on canvas.

А. Усубалиев. Жазуучу Т. Сыдыкбековдун портрети. 1958. Х., м.

А. Усубалиев. Портрет писателя Т. Сыдыкбекова. 1958. Х., м.

A. Usubaliev. Writer T. Sydykbekov's portrait. 1958. Oil on canvas.

А. Усубалиев. Композитор К. Молдобасановдун портрети. 1957. Х., м.

А. Усубалиев. Портрет композитора К. Молдобасанова. 1957. Х., м.

A. Usubaliev. Composer K. Moldobasanov's portrait. 1957. Oil on canvas.

К. Аманкожоев. Акындын ыры. 1964. Х., м.

К. Аманкожоев. Песня акына. 1964. Х., м.

К. Amankozhiev. Song of akyn. 1964. Oil on canvas.

С. Чуйков. Советтик Кыргызстандын кызы. 1950. Х., м.

С. Чуйков. Дочь Советской Киргизии. 1950. Х., м.

S. Chuikov. Daughter of Soviet Kirgizia. 1950. Oil on canvas.

Л. Месарош. Улгайган дыйкан аял. 1937. Коло.
Л. Месарош. Пожилая крестьянка. 1937. Бронза.
L. Mesarosh. Older rural woman. 1937. Bronze.

Л. Месарош. Тебетейчен кыз. 1937. Коло.
Л. Месарош. Девочка в тебетее. 1937. Бронза.
L. Mesarosh. A girl in tebetei (national head gown of young girl). 1937. Bronze.

О. Мануилова. Сайра Кийизбаева. 1952. Алюминий.
 О. Мануилова. Сайра Кийизбаева. 1952. Алюминий.
 O. Manuilova. Saira Kiizbaeva. 1952. Aluminium.

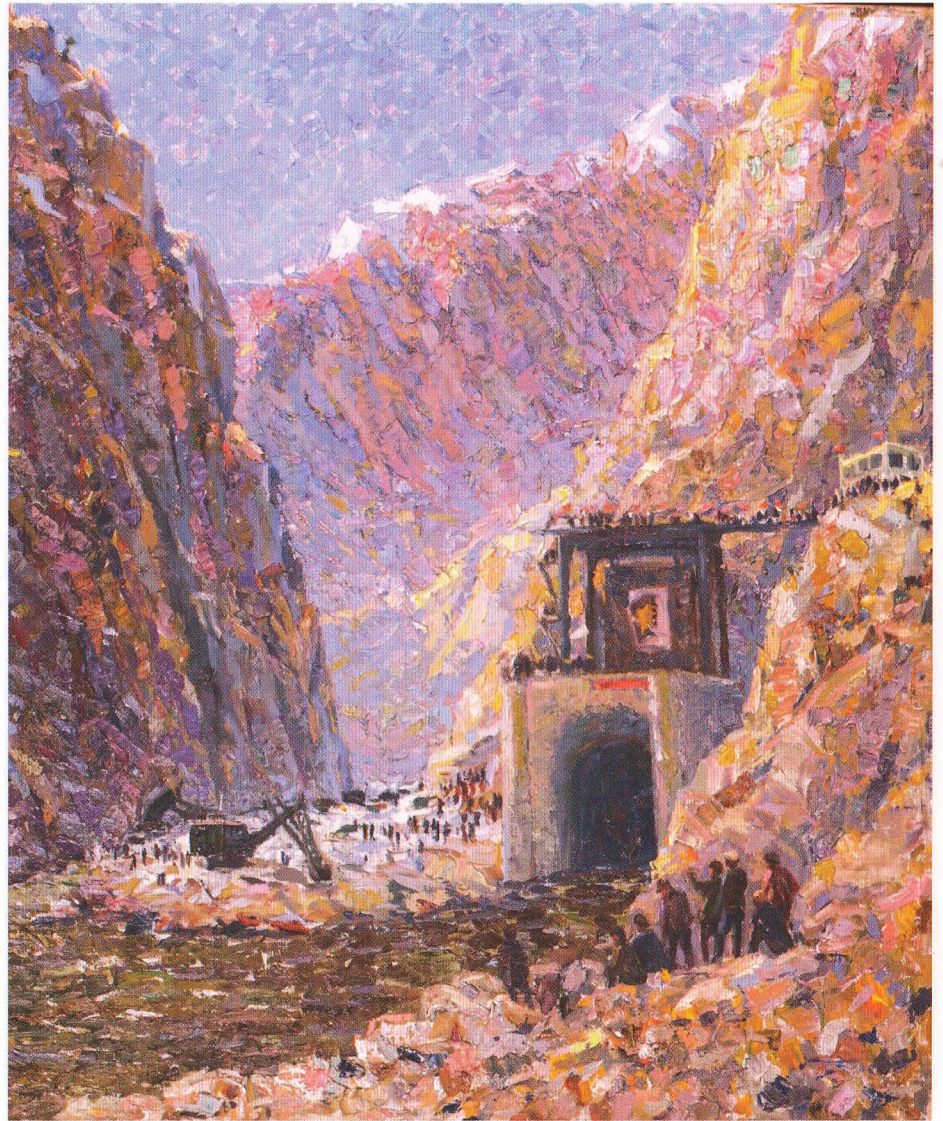
А. Мухутдинов. Муратбек Рыскулов. 1961. Желим.
 А. Мухутдинов. Муратбек Рыскулов. 1961. Пластмасса.
 A. Muhutdinov. Muratbek Ryskulov. 1961. Plastic.

С. Акылбеков. Завод жолу. 1966. Х., м.

С. Акылбеков. Заводская трасса. 1966. Х., м.

S. Akylbekov. Factory route. 1966. Oil on canvas.

А. Игнатъев. Нарын жабылды. 1966. Х., м.

А. Игнатъев. Нарын перекрыт. 1966. Х., м.

A. Ignatiev. Naryn is blocked. 1966. Oil on canvas.

К. Керимбеков. Ысык-Көлдөгү күүгүм. 1967. Х., м.

К. Керимбеков. Сумерки на Иссык-Куле. 1967. Х., м.

K. Kerimbekov. Evening shades in Issyk-Kul. 1967. Oil on canvas.

С. Ишенов. Алыскы айылга жарык. 1971-1972. Х., м.

С. Ишенов. Свет далекому айлу. 1971-1972. Х., м.

S. Isjenov. Electricity for distant village. 1971-1972. Oil on canvas.

С: Бакашев. Кабарлар. 1969. Х., м.

С. Бакашев. Вести. 1969. Х., м.

S. Bakashev. News. 1969. Oil on canvas.

С. Чокморов. Майрам. 1987. Х., м.

С. Чокморов. Праздник. 1987. Х., м.

S. Chokmorov. Celebration. 1987. Oil on canvas.

А. Бейшенов. Өткөн кезден. 1986. Х., м.

А. Бейшенов. Из прошлого. 1986. Х., м.

A. Beishenov. Out of the past. 1986. Oil on canvas.

А. Бейшенов. Сабоо. 1991. Х., м.

А. Бейшенов. Избиение. 1991. Х., м.

A. Beishenov. Beating. 1991. Oil on canvas.

С. Айтиев. Кайра жаралуу. 1972. Х., м.

С. Айтиев. Возрождение. 1972. Х., м.

S. Aitiev. Resurgence. 1972. Oil on canvas.

Ж. Кадралиев. Алтын жылдыз. 1981. Х., м.

Ж. Кадралиев. Золотая звезда. 1981. Х., м.

J. Kadraliev. Golden star. 1981. Oil on canvas.

Д: Жумабаев. Кечки тамак. Үй – бүлөдөгү маек. 1968. Х., м.

Д. Джумабаев. Ужин. Семейный разговор. 1968. Х., м.

D. Dzhumabaev. Supper. Family conversation. 1968. Oil on canvas.

3-БӨЛҮМ

АТА-БАБАЛАРДЫН

ЭЛЕСИ

Көргөзмөнүн үчүнчү бөлүгүндө 1916-жылдагы окуялардын 100 жылдыгына карата арналган эмгектер коюлган. Экспозициянын бир бөлүгүн Кыргыз Республикасынын Эл сүрөтчүсү Юристанбек Шыгаевдин трагедиялуу окуялардын 100 жылдыгына карата чыгарылган живопись жана графикасынын сериясы түздү.

1916-жылдагы окуяларга арналып чыгарылган, Кыргыз Республикасында 90-жылдардан кийинки эмгектердин баарын шарттуу түрдө эки багытка бөлүп койсо болот.

Биринчиден, бул салттуу реалисттик багыт. Бул багыттагы чыгармалар 1916-жылдардагы окуяларга түздөн-түз байланыштуу, тематикалык жана сюжеттик жагынан чечилген. Мисал катары Асакен Бейшеневдун, Жылкычы Жакыповдун, Жолдошбек Казакбаевдин, Аскар Турумбековдун мыкты эмгектерин баса белгилеп кетсе болот. Жаш сүрөтчүлөрдүн эм-

РАЗДЕЛ 3

ПАМЯТЬ ПРЕДКОВ

В третьем разделе выставки представлены работы, написанные к 100-летию событий 1916 года.

Часть экспозиции представлена произведениями Народного художника Кыргызской Республики Юристанбека Шыгаева из серии живописи и графики, созданной к 100-летию трагических событий.

Все работы, посвященные теме 1916 года, созданные в Кыргызской Республике после 90-х годов, можно условно разделить на два направления.

Во-первых, это традиционное реалистическое направление. Произведения этого направления прямо посвящены событиям 1916 года, решены тематически и сюжетно. В качестве примера можно отметить замечательные работы Асакена Бейшенева, Жылкычы Жакыпова, Жолдошбека Казакбаева, Аскара Турумбекова. Интерес вызывают картины молодых художников. Но обращаясь к этой теме, молодые художники часто

SECTION-3

ANCESTORS' MEMORY

The third section presented the works painted for the 100th anniversary of the events of 1916.

Part of the exposition is presented by the works of the national painter of the Kyrgyz Republic, Uristanbek Shygaev, from series of paintings and graphics created for the 100th anniversary of the tragic events.

All the works, devoted to the theme of 1916 year that were created in the Kyrgyz Republic after the 90s, could be conditionally divided into two directions:

At first, it is the traditional realistic direction. Works of this direction were directly devoted to the events of 1916, were solved thematically and with plot. As for examples, we can highlight the amazing works of Beishenov Asaken, Zhakypov Zhylkychy, Zholdoshbek Kazakbaev, Turumbekov Askar. The paintings of young artists are of interest. However, referring to the subject, young artists often make their works excessively naturalistic or irrelevantly

гектери да кызыкчылык жаратат. Бирок бул темага кайрылуу менен, жаш сүрөтчүлөр көп учурда же ашыкча натуралаштырышат, же ылайыксыз ашыкча кооздоп жиберешет. Философиялык жалпылоо жетишпейт, 1916-жылдагы окуяларда пайда болгон кайрымдуулуктун таш боордук менен күрөшүнүн күчү көрүнгөн эмес.

Экинчиден, бул символикалык багыт, анда сүрөтчүлөр теманын үстүнөн кыргыз модернизмдин 70-80-жылдардагы көркөм ачылыштарын улантып, белгилер менен абстракттуу иштегилери келишет.

Бул багытта Ормон Идирисов, Рахат Итикеев жана башкалар көп, алар жемиштүү иштеп келе жатышат.

делают работы или излишне натуралистичными, или неуместно красивыми. Не хватает философских обобщений, нет вселенской борьбы сил добра со злом, которая проявилась в событиях 1916 года.

Во-вторых, это символическое направление, в котором художники пытаются работать над темой отвлеченно, абстрактно, с помощью символов, продолжая художественные открытия кыргызского модернизма 70-80-х годов. Много и плодотворно работают в этом направлении Ормон Идирисов, Рахат Итикеев и многие другие.

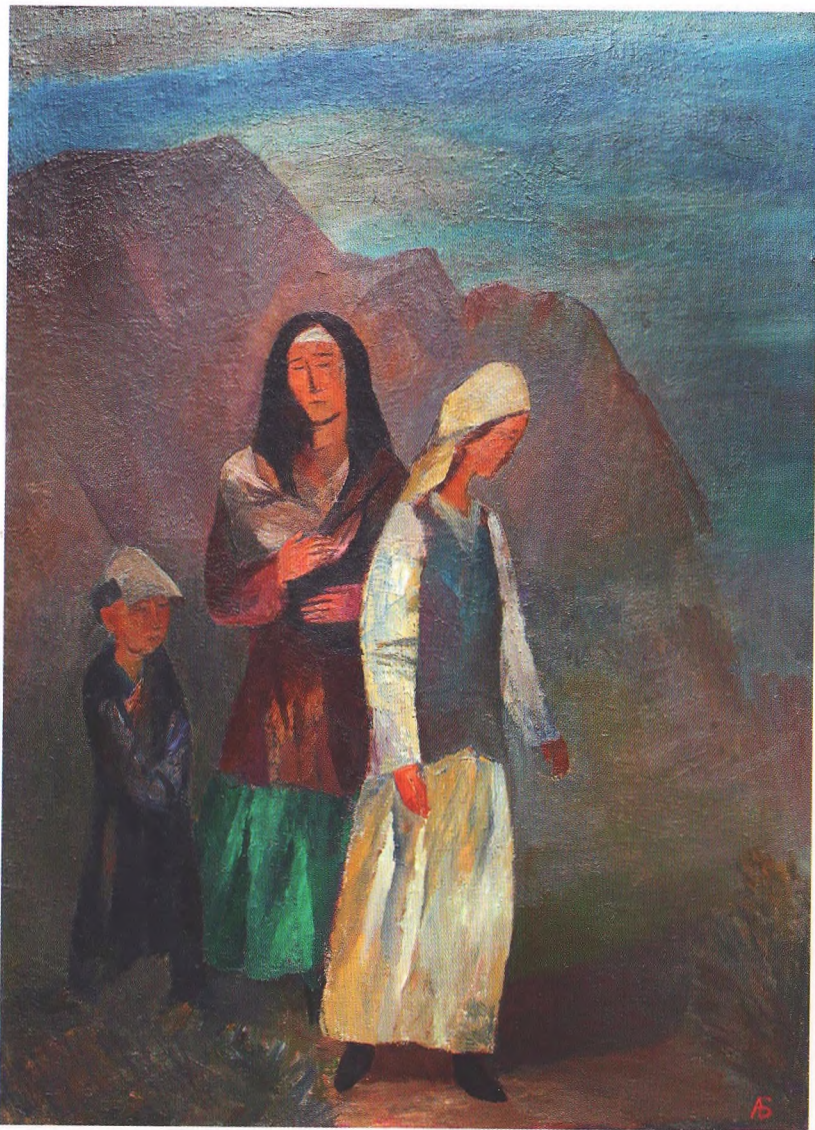
beautiful. These works lack philosophic generalizations, there is no universal struggle of good and evil that occurred during the events of 1916. Secondly, it is the symbolic direction where artists try to work on the subject abstractedly through symbols, continuing artistic discoveries of the Kyrgyz modernism of the 70s-80s. Among the artists that work efficiently in this direction are Ormon Idrisov, Rakhmat Itikeev, and many others.

Ж. Базарбаев. 1916 жыл. Коогалаң кабарлар. 2016. Х., м.

Ж. Базарбаев. 1916 год. Тревожные вести. 2016. Х., м.

Zh. Bazarbaev. 1916 year. Alarming news. 2016. Oil on canvas.

А. Бейшенов. Жолдо. 1991. Х., м.

А. Бейшенов. В пути. 1991. Х., м.

A. Beishenov. On the way. 1991. Oil on canvas.

К. Беков. Көчүрүү. 1990. Х., м.

К. Беков. Переселение. 1990. Х., м.

K. Bekov. Resettlement. 1990. Oil on canvas.

К. Беков. Катардан чыгарылгандар. 1990. Х., м.

К. Беков. Отверженные. 1990. Х., м.

K. Bekov. Outcast. 1990. Oil on canvas.

Э. Болжуров. Чулгур. 2016. Аралаш техника.

Э. Болжуров. Чулгур. 2016. Смеш.тех.

E. Bolzhurov. Chulgur. 2016. Mixed. tech.

А. Бөлокова. Тарых. 2012. Х., м.

А. Болокова. История. 2012. Х., м.

A. Bolokova. History. 2012. Oil on canvas.

Ж. Жакыпов. Ташталган бешик. 2016. Кагаз, калем, кан.

Ж. Жакыпов. Брошенный бешик. 2016. Бумага, карандаш, кровь.

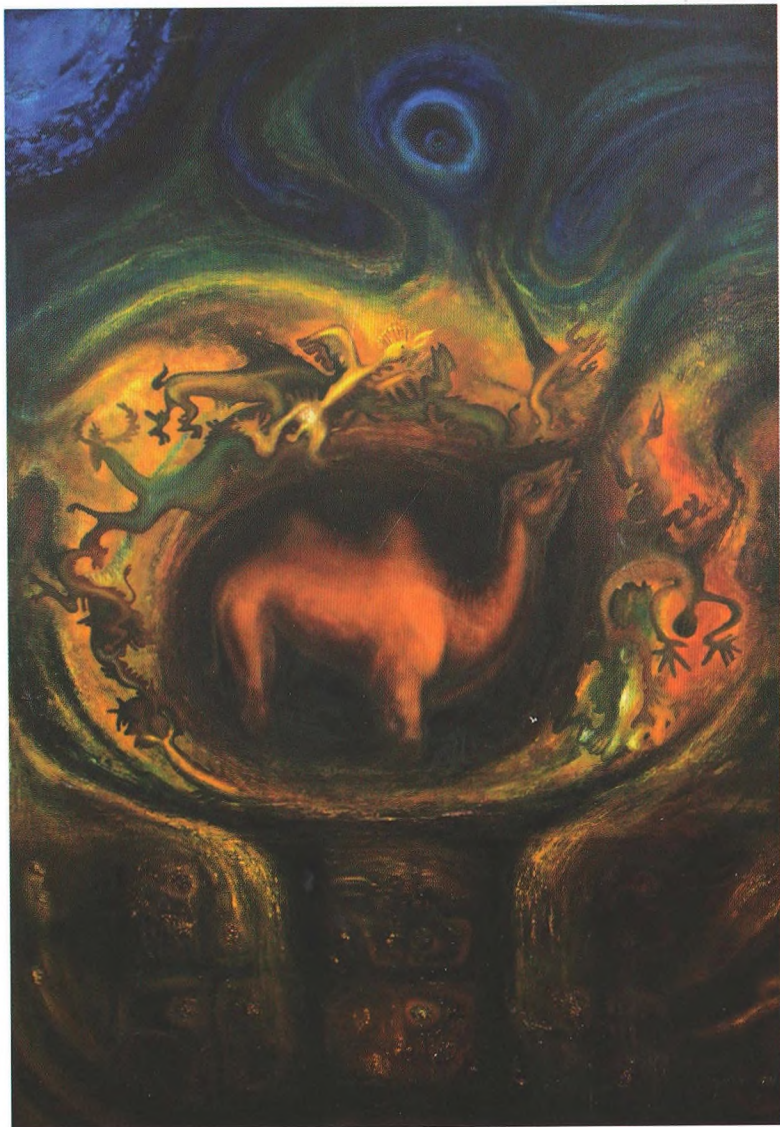
Zh. Zhakypov. Abandoned cradle. 2016. Paper, pencil, blood.

Ж. Жакыпов. Ылдый кулаган ээр. 2016. Кагаз, калем, кан.

Ж. Жакыпов. Падающее вниз седло. 2016. Бумага, карандаш, кровь.

Zh. Zhakypov. Falling saddle. 2016. Paper, pencil, blood.

Ж. Жамурзаев. Чакырык. 2007. Х., м.

Ж. Жамурзаев. Зов. 2007. Х., м.

Zh. Zhamurzaev. Call. 2007. Oil on canvas.

И. Чаланов. Ажар. 2016. Тери, аралаш техн.

И. Чаланов. Ажар. 2016. Кожа, смеш. техн.

I. Chalanov. Azhar. 2016. Leather, mixed technique.

К. Ибрагимов. Алачык. 2016. Кагаз, к.

К. Ибрагимов. Кибитка. 2016. Бум., к.

К. Ibragimov. Hut. 2016. Cardboard.

О. Иди́рисов. Уламыш. 2013. Х., м.

О. Иди́рисов. Миф. 2013. Х., м.

O. Idirisov. Myth. 2013. Oil on canvas.

Н. Иннокентьева. Жаңы күн. 2015. Х., м.

Н. Иннокентьева. Новый день. 2015. Х., м.

N. Innokentjeva. New day. 2015. Oil on canvas.

Р. Итикеев. Геноцид. 2016. Х., м.

Р. Итикеев. Геноцид. 2016. Х., м.

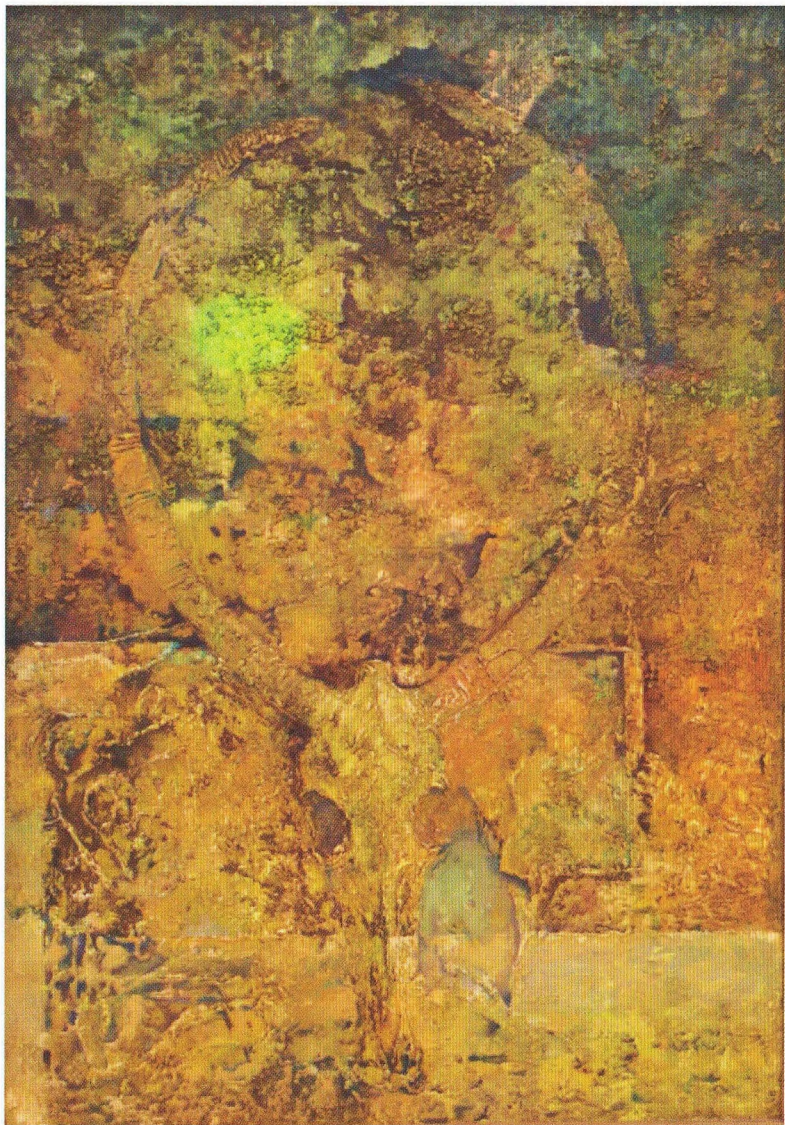
R. Itikeev. Genocide. 2016. Oil on canvas.

Ж. Казакбаев. Басып кируу. 2016. Х., м.

Ж. Казакбаев. Вторжение. 2016. Х., м.

Zh. Kazakbaev. Invasion. 2016. Oil on canvas.

Букар Керимбек (Акматов). Аталышы жок. 2012. Х., м.
Керимбек Букар (Акматов). Без названия. 2012. Х., м.
Kerimbek Bukar (Akmatov). Untitled. 2012. Oil on canvas.

Букар Керимбек (Акматов). “Тарых барактары” сериясынан. 2016. Х., м.
Керимбек Букар (Акматов). Из серии “Исторические страницы”. 2016. Х., м.
Kerimbek Bukar (Akmatov). Series of history pages. 2016. Oil on canvas.

- П. Куринских. Ильястын апасы. 2016. Х., м.
 П. Куринских. Мать Ильяса. 2016. Х., м.
 P. Kurinskih. Ilyas's mother. 2016. Oil on canvas.

Н. Мамай. Эненин акысы. 2015. Х., м.

Н. Мамай. Материнская плата. 2015. Х., м.

N. Mamai. Mother's payment. 2015. Oil on canvas.

С. Мирзираимов. Унутулгус жылдар. 2016. Х., м.

С. Мирзираимов. Незабываемые годы. 2016. Х., м.

S. Mirziraimov. Unforgettable years. 2016. Oil on canvas.

Т. Мусакеев. Көчмөндөр. 2016. Кагаз, акварель.

Т. Мусакеев. Кочевье. 2016. Бумага, акварель.

T. Musakeev. Nomads. 2016. Water color on paper.

Б. Мусаев. Ай замбиректин оозу сыңары. 2016. Х., м.

Б. Мусаев. Луна, как жерло пушки. 2016. Х., м.

B. Musaev. Moon like muzzle of the cannon. 2016. Oil on canvas.

Д. Нургазиев. Ак булуттар. 2011. Х., м.

Д. Нургазиев. Белые облака. 2011. Х., м.

D. Nurgaziev. White clouds. 2011. Oil on canvas.

Т. Огобаев. Кызым. 2012. Х., м.

Т. Огобаев. Дочь. 2012. Х., м.

T. Ogobaev. My daughter. 2012. Oil on canvas.

Т. Огобаев. Эне. 2012. Х., м.

Т. Огобаев. Мать. 2012. Х., м.

T. Ogobaev. Mother. 2012. Oil on canvas.

А. Өмүрчиев. Эскерүүлөр. 2016. Х., м.
А. Омурчиев. Воспоминание. 2016. Х., м.
A. Omurchiev. Remembrances. 2016. Oil on canvas.

К. Орозматов. Үркүн. 2016. Х., м.

К. Орозматов. Үркүн. 2016. Х., м.

K. Orozmatov. Urkun. 2016. Oil on canvas.

У. Серенов. Боом капчыгайында. 2016. Х., м.

У. Серенов. В Боомском ущелье. 2016. Х., м.

U. Serenov. In the Boom gorge. 2016. Oil on canvas.

Т. Табалдиев. Уркун. 2016. Аралаш техника.

Т. Табалдиев. Уркун. 2016. Смешанная техника.

T. Tabaldiev. Urkun. 2016. Mixed technique.

С. Төрөбеков. 1916. 2016. X., м.

С. Торобеков. 1916. 2016. X., м.

S. Torobekov. 1916. 2016. Oil on canvas.

Н. Турпанов. Уркун. 2016. Х., м.

Н. Турпанов. Уркун. 2016. Х., м.

N. Turpanov. Urkun. 2016. Oil on canvas.

Б. Усубалиев. Эскерүү. 2016. Х., м.

Б. Усубалиев. Воспоминание. 2016. Х., м.

B. Usubaliev. Remembrances. 2016. Oil on canvas.

Т. Усубалиев. Чүй өрөөнү. 2007. Х., м.

Т. Усубалиев. Чуйская долина. 2007. Х., м.

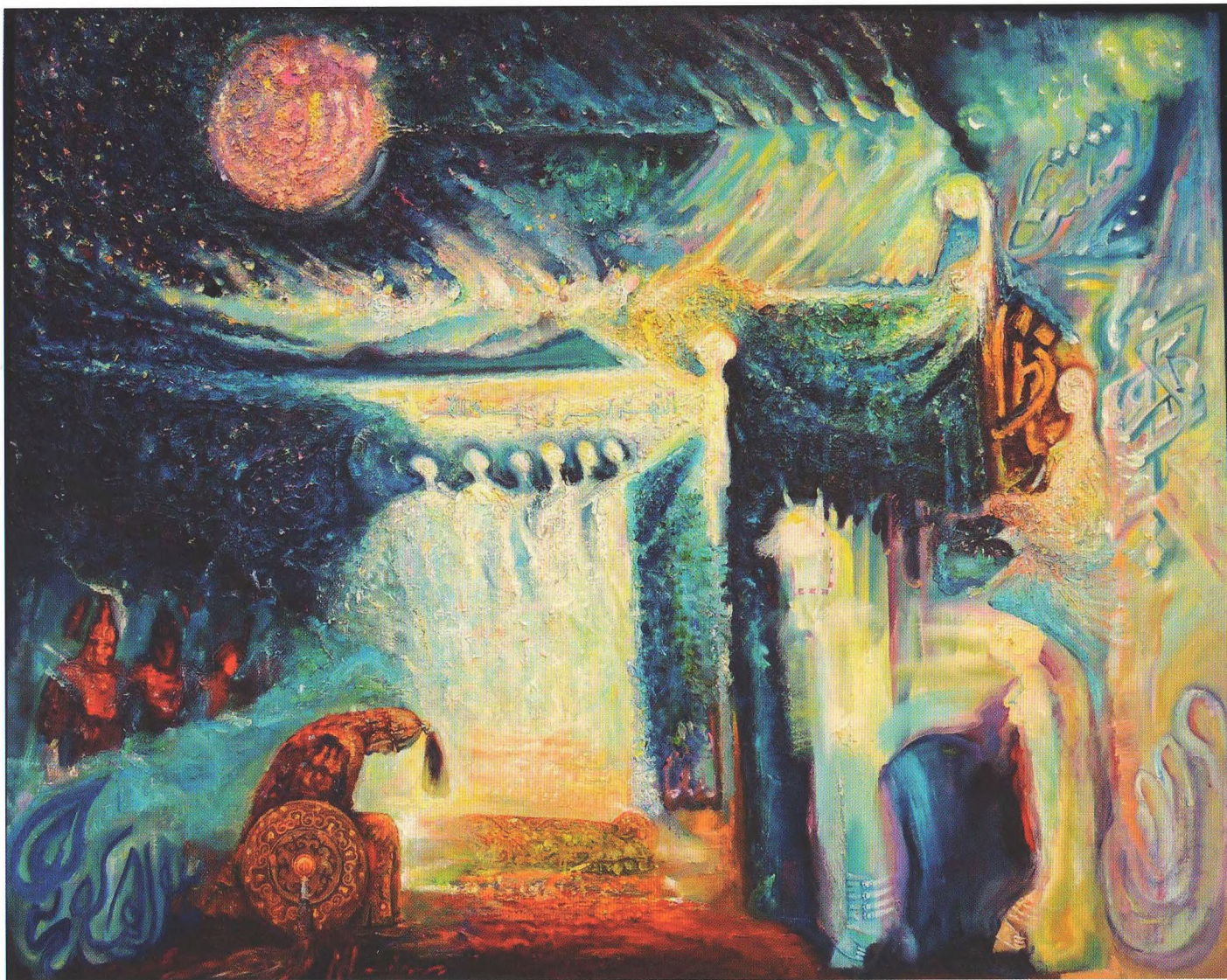
T. Usubaliev. Chui valley. 2007. Oil on canvas.

Т. Усубалиев. Иман. 2014. Х., м.

Т. Усубалиев. Иман. 2014. Х., м.

T. Usubaliev. Iman. 2014. Oil on canvas.

М. Шарафидинов. Жаназа. 2010. Х., м.

М. Шарафидинов. Жаназа. 2010. Х., м.

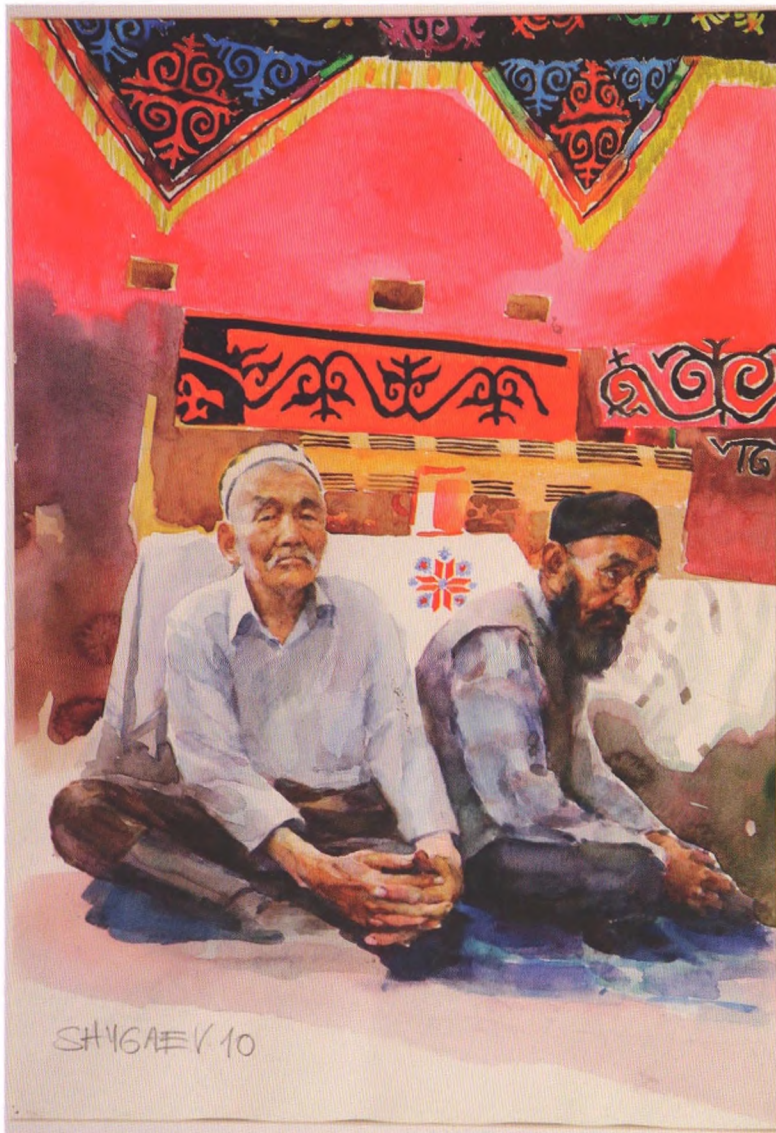
M. Sharafidinov. Zhanaza (At the funeral). 2010. Oil on canvas.

Ю. Шыгаев. Жаш эне. 2016. Х., м.

Ю. Шыгаев. Молодая мать. 2016. Х., м.

U. Shigaev. Young mother. 2016. Oil on canvas.

Ю. Шыгаев. Памир кыргыздары. 2016. Каг., акв.

Ю. Шыгаев. Памирские кыргызы. 2016. Бум., акв.

U. Shigaev. Pamir Kyrgyz people. 2016. Water color on paper.

Д. Шыгаев. Тоолордо. 2014. Х., м.

Д. Шыгаев. В горах. 2014. Х., м.

D. Shygaev. In the mountains. 2014. Oil on canvas.

Ю. Шыгаев. Көзгө атар. 2016. Аралаш техника.

Ю. Шыгаев. Стрелок. 2016. Смешанная техника.

U. Shygaev. Shooter. 2016. Mixed technique.

Д. Элебесова. Үркүн. 2016. Батик.

Д. Элебесова. Үркүн. 2016. Батик.

D. Elebesova. Urkun. 2016. Batik.

С. Эсеналиева. Токол. 2016. Х., м.

С. Эсеналиева. Токол. 2016. Х., м.

S. Esenalieva. Tokol (Concubine). 2016. Oil on canvas.

З. Эсенканов. Кайтып келүү. 2016. Х., м.

З. Эсенканов. Возвращение. 2016. Х., м.

S. Esenkanov. Repatriation. 2016. Oil on canvas.

Каталокго Г. Айтиев атындагы Кыргыз улуттук көркөм сүрөт искусство музейинин фондундагы чыгармалар жана авторлордун менчик сүрөттөрү киргизилди.

В каталог вошли произведения из фондов Кыргызского национального музея изобразительных искусств им. Г. Айтиева.

Works from the stock funds of the Kyrgyz National Museum of Fine Arts named after G.Aitiev and authors' property were included into the catalogue.

Редакторлор: / Редакторы: / Editors:

Мамбетказиева А. Т. / Mambetkazieva A. T.
Дайырова С. Б. / Daiyrova S. B.

Макаланын автору: / Автор статьи: / Article writer:

Боконбаев Г. / Bokonbaev G.

Түзүүчүлөр: / Составители: / Draftsmen:

Усубалиев Т. С. / Usubaliev T. S.
Попова Т. П. / Popova T. P.
Гузева Л. П. / Guzeva L. P.

Кыргыз тилине которгон:
Перевод на кыргызский язык:
Translated into the Kyrgyz language by:

Жумагулова А. С.
Jumagulova A. S.

Англис тилине которгон:
Перевод на английский язык:
Translated into the English language by:

Мырсабеков Т.
Myrsabekov T.

Сүрөт: / Фото: / Photos by:

Болжуров Э. / Bolzhurov E.

Дизайн/калыптоо: / Дизайн/верстка:

Пантелеев Д. / Panteleev D.

Отпечатано в Полиграфическом комплексе ST.art Ltd.
г. Бишкек, ул. Тыныстанова, 199.
тел.: +996 (312) 62 02 26

